

Scénář – audio

Jirka:

Do malého domku v poděbradském podzámčí jezdí za svými vnoučaty 73 letá mikrobioložka Pavla Erbanová. Téměř celý svůj život strávila mezi bojovníky proti komunismu.

Oliver:

Když jí byly 2 roky, komunisté zavřeli jejího dědečka na deset let za velezradu do Leopoldova. Její otec přišel o práci.

Pavla vyrůstala se svojí matkou a sourozenci u druhého dědečka v Petrovicích, kde to milovala.

1:33-1:40, „já jsem měla na jednu stranu krásné dětství a na druhou stranu dětství, nad kterým visel stín.”

Anežka:

V roce 1968 Díky Pražskému jaru navzdory svému původu odmaturovala a dostala se na přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy.

Po invazi vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968 odjela na chmel. Vzpomíná si, že ve vedlejší vesnici zabil ruský voják 18 letého studenta, protože si před okupačními vojáky odplivl.

Mark:

Pavla byla v prvním ročníku na vysoké škole, když se v lednu 1969 upálil student filozofické fakulty Univerzity Karlovy Jan Palach. Na protest proti okupantům.

Pavla se zúčastnila Palachova pohřbu.

23:42-23:51, „Když byl Palachův pohřeb, jsme šli v tom průvodu a všechny holky brečely-taky to bylo hrozný.”

Oliver:

Palachovu kopii posmrtné masky ukryval Pavly otec na jejich chatě.

Oliver:

Za normalizace pomáhala dizidentům. Doma schovávala samizdaty.

V roce 1977 chtěla podepsat Chartu. Rodinní přátelé disidenti a chartisté jí to rozmluvili.

1:06:44-1:7:17 Předemnou ležely ty podpisové archy, protože ten Zbyněk byl sám chartista, tak ty archy přines:, „Víš, já ti to nebudu přímo rozmlouvat, ale já ti to nedoporučuju, my potřebujeme mít i někoho, na koho se můžeme spolehnout a kdo přitom nebude pod takovýmhle drobnohledem.”

Jirka:

Zajímalo nás, jestli se někdy bála. Za ukryvání dokumentů, masky Jana Palacha a podporu disidentů hrozilo vězení.

38:11-„Někdy ano jsme se báli ale v nás byl takový vzdor že jako to přehlušilo ten strach my jsme se vlastně co mi může udělat no tak mě zavřou já jsem se jediný o co jsme ale to byj obecněj úkaz i u těch disidentů báli jsme se o děti.”38:36

Mark:

V Listopadu 1989 se odehrála Sametová revoluce. Padl komunismus, nastala svoboda.

41:17-41:19, „to bylo krásný období, krásný období.”

Po revoluci jela s celou rodinou na dovolenou na západ. Když přešli přes hranici, vystoupil její tatínek z auta. Kleknul, rozbřečel se a děkoval Bohu, že se toho dožil.

54:06 Takový když mi někdo řekne no jo ale za komunistů byly sociální jistoty to nebyly! Není to pravda a já třeba jsem se po jednom těhotenství neměla právo vrátit na svoje místo.54:24

Anežka:

Pavla Erbanová nás naučila, že hrdina nemusí být vždy vidět a slyšet.